

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Szabó József

Cím:

Római kori emlékekből Múzeum és romkert épül

a Meggyfa utcai új iskola udvarán

Magyar Nemzet, 1961. jún. 18.

Az Aquincumi Múzeum régészei újabb feltárást fejeztek be Óbudán. A kutatómunka két évig tartott.

A legújabb óbudai kutatás színhelye a Meggyfa utca. Óbudának ezt a részét nemrég még roskatag, ütött-vert földszintes házak, veteményeskeretek, s még inkább üres telkek, kecskelegelők tarkították. Négy évvel ezelőtt indult meg az öreg városrész fiatalítása — és éppen ezen a kietlen tájékon. Ma már Hévízi úti lakótelepnek ismeri nemcsak az óbudai, hanem az egész budapesti lakosság. Csinos új házak emelkednek itt. Csaknem harminc háromemeletes bérházat építettek korszerű, modern környezetben, a házak között parkok és játszóterek húzódnak, most fejeződik be az új lakótelepen az üzletek telepítése.

A várostervezés ennek az új lakónegyednek is szánt iskolát, mert az óbudai iskolák túlszűfoltak voltak. A korszerű iskolaépületet a lakónegyed déli oldalára, a Szelő utca és Meggyfa utca által határolt területre tervezték. Az iskolaépítkezés 1958 őszén kezdődött és az alapozási munkák irányították a régészek figyelmét erre a környékre.

Megakad a kubikoscsákány

Alig kezdtek a földmunkához, amikor egy méternyire a föld alatt, megakadt a kubikoscsákány: egy római kori koporsó bontakozott ki. Az Aquincumi Múzeum régészei megállapították, hogy a kőkoporsó IV. századbéli. A koporsó falát különböző díszes dombormű díszíti. Kis Amor figura volt felismerhető a köemléken.

A következő napokban, amikor már régészeti irányítással folyt a földmunka, még előkerült néhány római kori kőkoporsó. A kutatók első feltevése az volt, hogy temető nyomaira bukkantak. A régészeti szenzáció azonban csak ezután következett: megkezdődött az iskola falainak alapozása, s ekkor római kori építkezés emlékeit, falmaradványokat, vörös terazzópadlós római ház nyomait találták.

III. századbéli villacsoport

Az iskola építkezése a munkát végző 45. Állami Építőipari Vállalat vezetőinek hozzájárulásával abbamaradt. A régészek munkáját nagyban segítette ez az előzékenység. A régészek a falmaradványokról megállapították, hogy III. századbéli villacsoport nyomai kerültek elő és ez a ritka lelet megérdemelné, hogy körülötte egy új romkertet alakítsanak ki Óbuda más helyén talált római kori temetkezési emlékekből, szobrokból stb.

Javában folyt az új tervezés, amikor a régészeti feltárást ismét eredményt hozott: a villacsoport öttermes épületmaradványának padlója közül kettő gyönyörű, ritkaértékű, apró márványszemcsékből készült mozaikpadló!

Egy-egy mozaik két méter-szer 80 centiméteres méretű és egyikén Heraklész és Deianera, a másikon ökölvívők jelenete látható. Feltűnően szép színek a mozaikpadlók mértani ábrái is.

A régészek elfogulatlan megállapítása az eredeti szintűket megőrzött mozaikokról, hogy szebbek az Itália földjén talált római kori mozaik emlékekénél is, hozzájuk hasonló jelenleg Európában sehol másutt nem találni.

Ezért is született meg az a javaslat: érdemes lenne a nagyértékű mozaikpadlók és a római kori villacsoport fölé egy újabb kis múzeumépületet emelni, mely egyben védené is a rongálódástól a feltárt antik emlékeket.

Építők az ásatásért

A régészeti emlékek feltáráásával kapcsolatban érdemes megemlékezni arról, hogy a 45. Építőipari Vállalat szinte újra tervezte a már megkezdett építkezést. A már emelkedő

falak felhasználásával az iskolát délebbre helyezték át, hogy a régészek zavartalanul folytathassák a feltárást.

A falakat, melyek a villacsoport feltárással már álltak, meg kellett védeni. Az építőmunkások tehát félkör ívű acélgerendákkal támasztották meg az épület elkészült északi részét. Az acélívek alatt azután folytathatták munkájukat az aquincumi régészek.

A Meggyfa utcai iskola azóta megépült. Hivatalos avatása még nem történt meg, de a lakótelep gyermekei már január 9-e óta ide járnak iskolába. Az épület nagy udvarát most

egyengetik a földmunkások: modern sporttelep, virágos gyeptájak és játszótér tarkítják majd a korszerű iskola nagyobbik, déli fekvésű udvarát. Az északi kertészben pedig még ebben az évben megkezdődik a római kori köemlékekből a romkert kialakítása. Egy második aquincumi kert bontakozik ki az iskola mögött. A mozaikok védelmére épülő múzeumot pedig már tervezi Hegyi Lajos műépítész. A kerttel egy időben ezt is átadják majd az antik emlékek iránt érdeklődő kirándulóknak.

Szabó József